

۶ نوبت ششم، زمان تحویل ۲۱ اسفند

تمرین ۳۰: فرض کنید $\mathfrak{M}$ مدلی باشد κ - آکنده؛ یعنی هرگاه $A \subseteq M$ دارای اندازه‌ی کمتر از κ باشد، آنگاه هر تایپ $p(x) \in S_1^{\text{mt}}(A)$ در M برآورده شود. نشان دهید که در این صورت

۱. هر زیرمجموعه‌ی تعریف‌پذیر (با پارامتر) از M یا متناهی است یا اندازه‌ی حداقل κ دارد.
۲. هرگاه $B \subseteq M$ و $|B| < \kappa$ ، هر تابع $f : M \rightarrow B$ متناهی‌مقدار است (یعنی دارای برد متناهی است).

تمرین ۳۱ (ادامه‌ی تمرین ۱۲): مدل M از تئوری T را بسته‌ی وجودی بخوانید هرگاه برای هر $\forall \exists$ و $M \subseteq N \models T$ و هر فرمول بدون سور $\phi(\bar{x}, \bar{y})$ و $\bar{m} \in M$ از $\phi(\bar{a}, \bar{m})$ نتیجه شود $N \models \exists \bar{a}$ مدلهای $M \models \exists \bar{a} \phi(\bar{a}, \bar{m})$

بسته‌ی نشان دهید هر تئوری دارای اصلبندی به فرم $\forall \exists$ دارای مدلی بسته‌ی وجودی است. (تحقیق وجودی کنید که اگر $M \models T$ آنگاه مدلی بسته‌ی وجودی چون $N \supseteq M$ موجود است به طوری که $|N| = |M| + |L| + \aleph_0$.)^۵

تمرین ۳۲: فرض کنید تئوری T کامل باشد. نشان دهید در آن صورت

۱. T دارای ویژگی ادغام (یا ملغمه‌سازی)^۶ است؛ بدین معنی که هرگاه $\mathfrak{A}, \mathfrak{B}, \mathfrak{C} \models T$ و $f_1 : \mathfrak{A} \rightarrow \mathfrak{C}$ و $f_2 : \mathfrak{A} \rightarrow \mathfrak{B}$ نشاندهای مقدماتی باشند، آنگاه مدل $\mathfrak{D} \models T$ و نشاندهای مقدماتی $g_1 : \mathfrak{B} \rightarrow \mathfrak{D}$ و $g_2 : \mathfrak{C} \rightarrow \mathfrak{D}$ چنان موجودند که $g_1 \circ f_1 = g_2 \circ f_2$.
۲. بررسی کنید که در بالا شرط مقدماتی بودن نشاندها لازم است.

۳. T دارای ویژگی امکان‌نشانندن همزمان^۷ است؛ یعنی برای هر دو مدل $\mathfrak{A}, \mathfrak{B} \models T$ مدلی چون $\mathfrak{C} \models T$ و نشاندهایی مقدماتی چون $f : \mathfrak{A} \rightarrow \mathfrak{C}$ و $g : \mathfrak{B} \rightarrow \mathfrak{C}$ موجودند.

^۵این تمرین ادامه دارد.

^۶amalgamation property (AP)

^۷joint embedding property

تمرین ۳۳: (با روش هنکین و نه روش توپولوژیک) نشان دهید که اگر برای هر $n \in \mathbb{N}$ مجموعه‌ی n - تاییهای ایزوله در فضای $S_n(T)$ چگال باشد، آنگاه T دارای مدل اول است (اثبات را در کتاب تنت و زیگلر یا در کتاب مارکر بیابید).